

mgr Janusz Kobylarz¹⁾

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej i produkcja sprzedana budownictwa w okresie czterech miesięcy 2015 roku

DOI: 10.15199/33.2015.06.43

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej zrealizowana w kwietniu br. na terenie kraju w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób była (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem o 8,5% (wobec wzrostu o 12,2% w kwietniu ub. roku oraz o 2,9% w marcu br.). Wzrost sprzedaży produkcji wystąpił w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 31,4% oraz w realizujących głównie specjalistyczne roboty budowlane – o 0,3%, natomiast podmioty, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków, odnotowały spadek o 4,7% (tabela 1). Większa była zarówno sprzedaż robót o charakterze remontowym (o 15,1%), jak i inwestycyjnym (o 5,0%). W porównaniu z marcem br. sprzedaż produkcji budowlano-montażowej była wyższa o 8,7%, o czym zadecydowały lepsze o 35,5% wyniki przedsiębiorstw, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej. W jednostkach zajmujących się głównie budową budynków i realizacją robót specjalistycznych odnotowano spadek sprzedaży produkcji odpowiednio o 0,8% i o 7,4%. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w kwietniu br. była wyższa niż przed rokiem o 7,4%, a w porównaniu z marcem br. o 1,3%.

W okresie styczeń-kwiecień br. sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ukształtowała się na poziomie o 5,1% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku, kiedy notowano wzrost o 10,5%. Wzrost wystąpił w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 14,7% oraz w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – o 3,7% (tabela 1). Podmioty zajmujące się głównie wznoszeniem budynków odnotowały spadek sprzedaży produkcji budowlano-montażowej o 0,9%. W porównaniu z okresem styczeń-kwiecień ub. roku wzrost sprzedaży dotyczył zarówno robót o charakterze inwestycyjnym (o 3,4%), jak i remontowym (o 8,5%).

Produkcja sprzedana budownictwa – obejmująca przychody z działalności budowlanej i niebudowlanej, tj. ze sprzedaży wyrobów własnej produkcji, robót i usług – zrealizowana w okresie styczeń-kwiecień 2015 r. przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób była (w cenach bieżących) o 8,2% wyższa niż przed rokiem (w okresie styczeń – kwiecień 2014 r. wyższa o 10,3%). Wzrost zrealizowanej sprzedaży odnotowano we wszystkich województwach poza kujawsko-pomorskim i śląskim (tabela 2), w których wystąpił spadek sprzedaży, odpowiednio o 6,8% (wobec wzrostu w okresie styczeń – kwiecień 2014 r. o 18,4%) i o 4,2% (wzrost o 12,2%). Największy wzrost odnotowano w przedsiębiorstwach mających siedzibę na terenie województwa: podkarpackiego o 23,5% (przed rokiem

wzrost o 16,1%), warmińsko-mazurskiego – o 16,3% (wzrost o 13,1%) i mazowieckiego – o 14,6%, wobec wzrostu przed rokiem o 10,5%. Wzrostowi przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przedsiębiorstwach budowlanych (o 6,4%, wobec spadku o 8,1% w okresie styczeń – kwiecień 2014 r.). Odnotowano go we wszystkich województwach (tabela 2), najwięk-

Tabela 1. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Wyszczególnienie	2014 r.		2015 r.		2014 r.	
	IV	I – IV	IV	I – IV	I – IV	
	analogiczny okres poprzedniego roku = 100				struktura [%]	
Ogółem	112,2	110,5	108,5	105,1	100,0	100,0
Roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym	112,6	109,1	105,0	103,4	64,6	65,7
remontowym	111,6	113,5	115,1	108,5	35,4	34,3
Budowa budynków	107,5	105,0	95,3	99,1	37,5	39,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	114,5	113,5	131,4	114,7	33,0	30,4
Roboty budowlane specjalistyczne	116,8	116,0	100,3	103,7	29,5	29,7

Tabela 2. Produkcja sprzedana i przeciętne zatrudnienie w budownictwie w okresie styczeń – kwiecień 2015 roku

Województwa	Produkcja sprzedana		Przeciętne zatrudnienie	
	[mln zł]	I – IV 2014 = 100	[tys.]	I – IV 2014 = 100
Polska	44 346,0	108,2	382	93,6
dolnośląskie	2 863,9	105,3	26	94,6
kujawsko-pomorskie	1 375,5	93,2	18	88,1
lubelskie	1 037,9	104,0	14	86,3
lubuskie	492,4	104,4	6	95,6
łódzkie	1 985,8	109,1	18	98,2
małopolskie	3 741,9	106,8	37	96,0
mazowieckie	14 160,8	114,6	81	94,6
opolskie	919,2	108,7	8	97,3
podkarpackie	1 712,0	123,5	17	91,9
podlaskie	1 308,5	105,6	9	93,6
pomorskie	2 661,8	109,2	26	96,4
śląskie	4 746,3	95,8	54	92,9
świętokrzyskie	1 153,7	113,0	10	91,6
warmińsko-mazurskie	879,6	116,3	11	91,7
wielkopolskie	4 188,0	107,5	36	93,4
zachodniopomorskie	1 118,8	103,0	11	91,3

¹⁾ Główny Urząd Statystyczny; e-mail: j.kobylarz@stat.gov.pl

szy w firmach mających siedzibę na terenie województw: lubelskiego – o 13,7% (wobec spadku w okresie styczeń – kwiecień 2014 r. o 7,9%), kujawsko-pomorskiego – o 11,9% (spadek o 6,5%) i zachodniopomorskiego – o 8,7% (spadek o 9,0%). Przeciętne zatrudnienie w przedsiębiorstwach budowlanych mających siedzibę na terenie województwa mazowieckiego było niższe niż w okresie styczeń – kwiecień 2014 r. o 5,4% wobec spadku przed rokiem o 7,6%.

W I kwartale 2015 r. **sytuacja finansowa przedsiębiorstw** budowlanych, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób, prowadzących księgi rachunkowe, była lepsza niż w analogicznym okresie ub. roku. Przedsiębiorstwa uzyskały dodatnie wyniki finansowe brutto (472,8 mln zł) oraz netto (363,9 mln zł), wobec ujemnych przed rokiem. Spośród działań budownictwa ujemne wyniki uzyskiwały jedynie jednostki specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej. W przedsiębiorstwach budowlanych ogółem poprawił się wskaźnik rentowności ze sprzedaży (z minus 0,7% do 1,4%) oraz wskaźniki rentowności obrotu brutto (z minus 0,3% do 2,7%) i netto (z minus 0,8% do 2,0%). Korzystnie kształtował się wskaźnik poziomu kosztów ogółem (97,6% wobec 100,3% przed rokiem). Zwiększyły się wskaźniki płynności finansowej I stopnia (z 42,9% do 44,8%) oraz II stopnia (ze 106,1% do 111,6%), udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw budowlanych (z 50,8% do 55,1%), a także udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu przedsiębiorstw budowlanych (z 67,0% do 72,2%). Nakłady inwestycyjne w budownictwie w I kwartale 2015 r. były (w cenach bieżących) wyższe w skali roku o 19,0% (wobec spadku o 5,2% przed rokiem).

Od stycznia br. podmioty budowlane formułują coraz mniej pesymistyczne opinie na temat koniunktury. W maju **ogólny klimat koniunktury** w tych jednostkach oceniany był nieco mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Poprawiły się negatywne oceny bieżącego portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Nadal sygnalizowany był wzrost opó-

żeń płatności za wykonane roboty budowlano-montażowe. Oczekiwania na najbliższe trzy miesiące dotyczące portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej przedsiębiorstw są optymistyczne, zbliżone do notowanych w kwietniu br. Przedsiębiorstwa budowlane przewidywały możliwość nieznacznej redukcji zatrudnienia (wobec zapowiadanego przed miesiącem wzrostu) oraz dalszy – zbliżony do kwietniowego – spadek cen realizacji robót budowlano-montażowych. 24% badanych podmiotów (przed rokiem 22%) planowało prowadzenie prac budowlanych za granicą. Maj był trzecim z kolei miesiącem, w którym dyrektorzy tych przedsiębiorstw spodziewali się nieznacznego wzrostu portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe na rynkach zagranicznych. Dyrektorzy 4,2% przedsiębiorstw deklarowali w maju, że nie napotykają **barrier w prowadzeniu bieżącej działalności** (wobec 3,4% przed rokiem). Po kilkuletnim okresie odczuwania przez przedsiębiorców ograniczeń działalności wynikających z kosztów zatrudnienia (61% w maju br., 62% przed rokiem), wysokich obciążeń na rzecz budżetu (41% w maju bieżącego i ubiegłego roku) oraz niejasnych i niespójnych przepisów prawnych (30% w maju bieżącego i ubiegłego roku), w maju oceny dotyczące tych barier są takie, jak w kwietniu. Na wysokim poziomie utrzymuje się od 2013 r. uciążliwość bariery związanej z konkurencją na rynku (55% w maju br., 58% przed rokiem). Natomiast od początku 2013 r. systematycznie spada odczuwanie barier związanych z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej (35% w maju br., 40% przed rokiem) oraz niedostatecznym popytem (35% w maju br., 39% w analogicznym miesiącu ub.r.). Zwiększające się stopniowo w ostatnich dwóch latach **wykorzystanie mocy produkcyjnych** w przedsiębiorstwach budowlanych ukształtowało się w maju na poziomie 76%, wobec 74% w analogicznym miesiącu ub.r., przy czym 15% przedsiębiorstw oceniało swoje moce produkcyjne jako zbyt duże w stosunku do portfela zamówień oczekiwanego w najbliższych miesiącach, 74% jako wystarczające, a 11% jako zbyt małe (przed rokiem odpowiednio: 16%, 73%, 11%).

Ceny materiałów budowlanych w kwietniu 2015 roku

W kwietniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrosły ceny w czterech grupach, najbardziej silikatów (+1,9%), a nieznacznie ceramicznych materiałów ściennych, pokryć i folii dachowych, rynien oraz izolacji termicznych, natomiast w sześciu spadły – najbardziej chemii budowlanej (-1,7%) oraz narzędzi i sprzętu budowlanego (-1,2%). Nie zmieniły się ceny stolarki otworowej, parapetów. W kategorii „inne” wzrosły jedynie ceny farb, lakierów, tapet (+5,9%), spadły cementu, wapna (-1,2%) oraz minimalnie instalacji i techniki grzewczej, kanalizacji, odwodnień, wentylacji. Nie zmieniły się ceny płytek ceramicznych, wyposażenia łazienek i kuchni, kostki brukowej oraz bram, ogrodzeń.

Wskaźnik optymizmu związanego ze wzrostem liczby pozwoleń na budowę mieszkań ogółem wydanych w I kwartale 2015 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, przyjął wartość plus 13,3%, a w kategorii mieszkań w budownictwie indywidualnym plus 15,3%. W przypadku mieszkań ogółem, których budowę rozpoczęto, dynamika wyniosła minus 1,3%, a w kategorii mieszkań w budownictwie indywidualnym minus 6,2%.

Marzena Mysior-Syczuk
Grupa PSB S.A.

Ceny materiałów budowlanych w kwietniu 2015 r. (dane Grupy PSB)

Grupa asortymentowa	2014												2015			
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV			
Materiały ścienne:																
– silikaty	100	99,86	98,86	99,68	98,05	98,22	99,88	100,79	97,27	96,60	97,48	98,57	100,48			
– beton komórkowy	100	102,37	101,59	102,31	101,03	99,56	100,36	100,53	100,48	99,39	97,64	101,60	101,37			
– ceramiczne	100	99,74	100,57	99,95	99,65	98,62	97,16	98,90	98,22	99,36	99,42	93,14	93,95			
Pokrycia i folie dachowe, rynny	100	104,8	103,8	103,1	102,2	103,1	103,3	103,2	103,6	102,4	102,8	102,6	102,9			
Materiały izolacji termicznej	100	99,2	99,1	99,4	100,0	99,8	98,3	97,9	98,2	96,8	97,4	97,0	97,2			
Chemia budowlana	100	100,5	100,2	100,4	99,8	100,0	101,2	101,5	101,1	100,5	101,8	99,8	98,1			
Drewno i materiały drewnopochodne	100	100,4	101,1	100,4	100,4	100,8	100,3	100,3	99,8	99,6	99,6	99,2	99,1			
Sucha zabudowa wewnątrz	100	98,2	99,9	99,0	98,4	98,3	98,5	95,6	97,1	95,9	97,0	96,4	96,4			
Stolarka otworowa, parapety	100	100,0	100,0	100,6	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7			
Materiały izolacji wodochronnej	100	99,6	100,5	100,6	100,8	100,1	100,6	100,1	99,8	100,4	100,2	100,5	99,8			
Narzędzia i sprzęt budowlany	100	101,3	101,6	102,8	103,3	101,5	99,6	100,2	100,2	102,2	102,2	101,2	100,1			
Cement, wapno	100	100,8	100,5	100,4	99,9	99,6	98,7	99,0	98,9	99,9	96,8	101,7	100,4			
Płytki ceramiczne, wyposażenie łazienek i kuchni	100	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,8	99,8	99,8	100,1	100,1	100,7	100,7			
Instalacje i technika grzewcza, kanalizacja, odwodnienia, wentylacja	100	102,7	103,8	103,3	102,4	102,5	102,5	102,2	103,2	102,8	102,3	99,1	99,0			
Farby, lakiery, tapety	100	94,3	103,5	102,5	109,6	109,0	104,5	113,8	103,1	106,5	100,2	88,7	94,0			
Kostka brukowa	100	96,1	96,1	96,1	96,1	96,1	96,1	96,1	96,1	96,1	96,1	94,2	94,2			
Bramy, ogrodzenia	100	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0			

Kategoria „inne”